

T.C.
A LE, ÇALI MA VE SOSYAL H ZMETLER BAKANLI I
Çalı ma Genel Müdürlü ü

Sayı : E-51987087-045.01-231503

16.03.2021

Konu : Adaylık eğitimi

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA

İlgi : 19.01.2021 tarihli ve E.30736300-774.01.06-19373453 sayılı yazınız.

Bakanlığınız bünyesinde göreve başlayan aday memurlar için temel eğitim ve hazırlayıcı eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiği, COVID-19 tedbirleri kapsamında eğitimlerin gerçekleştirilemediğinden bahisle, söz konusu eğitimlerin çevrimiçi uzaktan eğitim yöntemiyle gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceği hususundaki ilgi yazı ve eki incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 54'üncü maddesinde, "Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz." hükmüne yer verilmiş; söz konusu Kanunun 55'inci maddesinde, "Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların ortak vasıfları ile ilgili temel eğitime, bilahare sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime ve staja tabi tutulmaları ve Devlet memuru olarak atanabilmeleri için başarılı olmaları şarttır. Temel eğitim ile hazırlayıcı eğitim aynı kurumda yapılır." hükmü düzenlenmiş; anılan Kanunun 56'ncı maddesinde, adaylık süresi içinde temel eğitim, hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olanların ilişkilerinin kesileceği hükme bağlanmış olup, adı geçen Kanunun 58'inci maddesinde ise, "Adaylık devresi içinde eğitimde başarılı olan adaylar disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile onay tarihinden geçerli olmak üzere asli memurluğa atanırlar. Asli memurluğa geçme tarihi adaylık süresinin sonunu geçemez." hükmü getirilmiştir.

Diğer taraftan, 21.02.1983 tarihli ve 83/6061 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilerek 27/06/1983 tarihli ve 18090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Genel Yönetmelik" in 4'üncü maddesinin (a) bendinde, temel eğitim, hazırlayıcı eğitim ve stajın birbirini takip eden sıra içinde devam edeceği; (b) bendinde, temel eğitimin hedefinin, aday memurlara Devlet memurlarının ortak vasıfları ile ilgili bilinmesi gereken asgari bilgileri vermek olduğu ve bu eğitimin süresinin on günden az, iki aydan çok olamayacağı; (c) bendinde, hazırlayıcı eğitimin hedefinin, aday memurların işgal ettikleri kadro ve görevleri dikkate alınarak, bu görevlerin yürütülmesi için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak ve görevlerine intibakını sağlamak olduğu ve bu eğitimin süresinin bir aydan az, üç aydan çok olamayacağı; (d) bendinde ise, stajın hedefinin, aday memurlara hazırlayıcı eğitim döneminde verilen teorik bilgileri ve işgal ettikleri kadro ve görevleri ile ilgili diğer bilgi ve işlemleri ve kazandırılan becerileri uygulamak suretiyle tecrübe kazandırmak olduğu ve staj devresinin iki aydan az olmayacak şekilde adaylık süresi içinde tamamlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Genel Yönetmeliğin 5'inci maddesinde, temel eğitim, hazırlayıcı eğitim ve staj dönemi konuları düzenlenmiş olup, anılan Genel Yönetmeliğin 18'inci maddesinde, temel eğitimle ilgili programların ve sınav sorularının hazırlanması amacıyla mülga Devlet Personel Başkanlığının başkanlığında Temel Eğitim Kurulunun oluşturulacağı hükmü yer almaktadır. Aday memurların

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Do rulama Kodu: E5668881-A132-4C18-A532-EBA019DF7CCE

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Berna Emine
CEBEC O LU
Aile, Çalı ma ve Sosyal
Hizmetler Uzmanı

eğitiminde esas alınmak üzere, söz konusu Kurul tarafından eğitim programı hazırlanmış ve temel eğitim konuları ilköğretim, lise ve yükseköğretim grupları için ayrı ayrı ve asgari süreleri ile birlikte düzenlenmiş ve bütün kurumlara bildirilmiştir.

Bahsedilen Yönetmeliğin 10'uncu maddesi ise, "Sınavlar; test, uzun cevaplı veya uygulamalı şekilde yapılır. Bunlardan biri veya birkaçı da uygulanabilir. a. Sınavlarda köşesi kapalı kağıt kullanılması zorunludur. b. Sınavlar, duyurulan yer, gün ve saatte başlar. c. Sınav soruları, salon başkanı tarafından yoklama yapıp sınava katılmayanların tutanakla tespit edilmesinden ve sınav kurallarının açıklanmasından sonra dağıtılır. d. Sınav sonunda başlayışını, akışını ve bitimini, kullanılan kağıtların ve sınava giren adayların sayısını ve her adayın kullandığı kağıt adedini gösteren bir tutanak düzenlenir. Bu tutanaklar salon başkanı ve en az iki gözetmen tarafından imzalanır. e. Eğitim dönemlerinin süreleri dikkate alınarak kurum veya kuruluşlarca temel, hazırlayıcı eğitim ve staj süreleri içinde de ara sınavlar yapılabilir." hükmünü, 12'nci maddesinde ise; "a. Temel ve Hazırlayıcı Eğitim; Bu eğitimlerde sınav kağıtları eğitim ve sınav yürütme komisyonları tarafından değerlendirilir. Değerlendirme 100 tam puan üzerinden yapılır. 60 ve daha yukarı puan alanlar başarılı sayılır... Staja katılanlar staj değerlendirme belgesi ile değerlendirilirler. Kurum ve kuruluşlar bu dönemdeki aday memurlarının yazılı veya uygulamalı sınava tabi tutaraktan değerlendirilebilirler, bu takdirde değerlendirme bu maddenin (a) fıkrası esaslarına göre yapılır..." hükmünü amirdir.

Söz konusu Yönetmeliğin "Memuriyete alınmama" başlıklı 25'inci maddesinde ise; "Temel Eğitim hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olan ve bu sebeple görevlerine son verilen aday memurlar üç yıl süreyle Devlet memurluğuna alınmazlar. Sağlık sebebiyle kurumları ile ilişkileri kesilenler için bu şart aranmaz. Üç yıllık sürenin tespitinde Başbakanlık Devlet Personel Dairesinde tutulan kayıtlar esas alınır." hükmü, 15'inci maddesinin birinci fıkrasında ise; "Sağlık sebepleri dışında sınavlara katılmayanlar başarısız sayılır. Sağlık sebebiyle sınava katılmayanların sınavları adaylık süresi içinde uygun bir zamanda yapılır." hükmü bulunmaktadır.

Bununla birlikte, 14.06.1973 tarihli ve 1739 sayılı "Milli Eğitim Temel Kanunu"nun 43'üncü maddesinde; "Öğretmenlik, Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler...Aday öğretmenliğe atanabilmek için; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak, yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından mezun olma ve Bakanlıkça ve/veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılacak sınavlarda başarılı olma şartları aranır. Aday öğretmenler, en az bir yıl fiilen çalışmak ve performans değerlendirmesine göre başarılı olmak şartlarını sağlamak kaydıyla, yapılacak yazılı veya yazılı ve sözlü sınava girmeye hak kazanırlar. Uygulanacak olan sözlü sınavda aday öğretmenler; a) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade kabiliyeti ve muhakeme gücü, b) İletişim becerileri, öz güveni ve ikna kabiliyeti, c) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı, d) Topluluk önünde temsil yeteneği ve eğitimcilik nitelikleri, yönlerinden Bakanlıkça oluşturulacak komisyon tarafından değerlendirilir. Sınavda başarılı olanlar öğretmen olarak atanır. Sınavda başarılı olamayan aday öğretmenler il içinde veya dışında başka bir okulda görevlendirilerek bir yılın sonunda altıncı fıkrada belirtilen değerlendirmeye tekrar tabi tutulurlar. Aday öğretmenlik süresi sonunda sınava girmeye hak kazanamayanlar ile üst üste iki defa sınavda başarılı olamayanlar aday öğretmen unvanını kaybeder ve memuriyetle ilişkisi kesilir. Ancak aday öğretmenliğe başlamadan önce 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aday memurluğu kaldırılarak asli memurluğa atanmış olanlar hakkında sekizinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu kişiler Bakanlıkta kazanılmış hak aylık derecelerine uygun memur kadrolarına atanırlar... Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aday memurluk ile ilgili hükümleri aday öğretmenler hakkında uygulanmaz..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E5668881-A132-4C18-A532-EBA019DF7CCE

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Berna Emine
CEBEC OLU
Aile, Çalışma ve Sosyal
Hizmetler Uzmanı

Ayrıca, 17.04.2015 tarihli ve 29329 sayılı "Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği"nin "Adaylık işlemleri" başlıklı üçüncü fıkrasında; "Aday öğretmenlerin; atama ve intibak işlemleri İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü, performans değerlendirmeleri, adaylık dönemindeki eğitimleri ile yazılı ve sözlü sınavlarına ilişkin iş ve işlemler Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü koordinesinde yürütülür." hükmü, 16'ncı maddesinin dördüncü fıkrasında, "Aday Öğretmenlerin Yetiştirme Programı kapsamındaki faaliyetlerin tümüne aday öğretmenlerin katılımı zorunludur. Bu faaliyetlerin bir kısmına veya tamamına yasal mazereti nedeniyle katılamayan aday öğretmenler, Bakanlıkça belirlenecek tarihte ve yerde yapılacak telafi programına katılmak zorundadırlar. Yetiştirme sürecinde bir dönemde en az altmış iş günü fiilen öğretmenlik görevini yerine getirmelerine rağmen Aday Öğretmenlerin Yetiştirme Programını tamamlayamamış olan aday öğretmenlerin birinci performans değerlendirmesi telafi eğitiminin sonunda yapılır." hükmü mevcuttur.

Yukarıdaki hükümler çerçevesinde, aday memurların mevzuatla belirlenmiş bulunan bazı istisnalar hariç olmak üzere adaylık eğitimlerinin tamamına katılmalarının zorunlu olduğu; bundan dolayı, uygulanan eğitim yöntemi/teknik ne olursa olsun, söz konusu personelin eğitimlere bizzat tabi tutuldukları hususunun resmi olarak tespitinin sağlanması gerektiği; ayrıca, eğitimlerin güvenli ve sorunsuz bir şekilde eğitilenlere ulaştırılması için ihtiyaç duyulan teknolojik alt yapının oluşturulması hususuna özen gösterilmesi gerektiği, tüm bu koşulların sağlanması durumunda temel eğitim ve hazırlayıcı eğitim programlarının çevrimiçi uzaktan eğitim yöntemiyle gerçekleştirilebileceği, anılan programlar sonunda yapılacak olan sınavların ise çevrimiçi uzaktan sınav yöntemiyle gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Arz ederim.

Nurcan ÖNDER
Bakan a.
Genel Müdür

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E5668881-A132-4C18-A532-EBA019DF7CCE

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Bilgi için: Berna Emine
CEBEC OLU
Aile, Çalışma ve Sosyal
Hizmetler Uzmanı

